

F.t.l. vedr. kommunal udligning m.v.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og hovedindhold

Med Fælleserklæringen af 13. maj 1986 mellem regeringen og de kommunale parter blev der opnået enighed om udgiftsrammer for de kommunale og amtskommunale udgifter i 1987 og 1988.

Aftalen om udgiftsrammerne gav kommunerne mulighed for væsentlige aktivitetsudvidelser i forhold til de hidtidige udgiftsrammer.

I tilknytning til aftalen vedtog Folketinget, at kommunerne og amtskommunerne skulle deponere et beløb i Nationalbanken, hvis rammerne for driftsudgifterne blev overskredet (jf. lovforslag nr. L 268 af 14. maj 1986, vedtaget som lov nr. 314 af 4. juni 1986).

Efter vedtagelsen af de kommunale driftsbudgetter for 1987, og efter at regeringen har vurderet den aktuelle udvikling i den kommunale økonomi, er det imidlertid nu vurderingen, at denne sanktionsbestemmelse ikke er en tilstrækkelig tilskyndelse for kommuner og amtskommuner til at overholde de aftalte udgiftsrammer.

På trods af, at rammerne som nævnt i sig selv gav mulighed for væsentlige aktivitetsudvidelser, må det således nu vurderes, at rammerne i 1987 er betydeligt overskredet. Efter Indenrigsministeriets seneste skøn over udgiftsudviklingen i kommunerne og amtskommunerne med de nugældende deponeringsbestemmelser skulle deponere et beløb på ca. 2 mia. kr. i Nationalbanken i 1988.

I det omfang kommuner og amtskommuner vælger at skattefinansiere denne deponering, vil sanktionen altså i sig selv indebære en risiko for en kommunal skattestigning i 1988.

Regeringen har derfor med de kommunale organisationer ført langvarige forhandlinger om den kommunale økonomi i 1988. Regeringen har i disse forhandlinger lagt megen vægt på at lægge vilkårene således tilrette, at det skulle være muligt for kommunerne at holde uændret skat i 1988. Regeringen har herunder forudsat, at deponeringsordningen ikke skulle belaste den kommunale økonomi i 1988.

På trods af, at regeringens tilbud i forhandlingerne i realiteten har indeholdt et niveauløft i forhold til Fælleserklæringens udgiftsrammer, har det imidlertid ikke været muligt at opnå en aftale med de kommunale organisationer om udgifter og skat i 1988.

For amtskommunernes vedkommende er det i nærværende lovforslag sammenholdt med forslaget til lov om den kommunale og amtskommunale skatteudskrivning i 1988 tilstræbt at fastlægge amtskommunernes samlede indtægter til et niveau, der kan finansiere udgifter, der – med et vist niveauløft – svarer til den udgiftsramme, der blev aftalt ved Fælleserklæringen af 13. maj 1986. Dette indtægtsniveau fremkommer ved en uændret amtskommunal skatteudskrivning i 1988 i forhold til 1987 samt en i forhold til den nuværende lovgivning mere gradvis afvikling af det amtskommunale bloktilskud. Ændringen i det amtskommunale bloktilskud indgår i nærværende lovforslag. Endvidere indeholder forslaget en ophævelse af reglerne om (amts)kommunernes deponering i Nationalbanken vedrørende 1987, for at denne deponering ikke skal belaste den (amts)kommunale økonomi i 1988.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslag til lov om den kommunale og amtskommunale skatteudskrivning i 1988.

2. Konsekvenser for den kommunale økonomi

Med de to lovforslag om den kommunale økonomi tilsigtes, at det i 1988 for kommunerne og amtskommunerne vil være muligt ved uændret skat at finansiere et udgiftsniveau, der udgør et vist niveauløft i forhold til niveauet i medfør af Fælleserklæringens rammer for 1987 og 1988.

Ændringen i afviklingen af det amtskommunale bloktilskud indebærer, at tilskuddet i 1988 i stedet for de oprindeligt fastsatte 2 mia. kr. fastsættes, så det i 1988 vil være muligt for amtskommunerne at holde uændret skat.